

Slovensko gospodarsko in raziskovalno združenje, Bruselj

Občasna informacija članom 10-2008

29. februar 2008

Pakt nadomešča Svet za regionalno sodelovanje na območju Jugovzhodne Evrope

Pakt stabilnosti za Jugovzhodno Evropo, ki pokriva Albanijo, Bosno in Hercegovino, Bolgarijo, Hrvaško, Makedonijo, Moldavijo, Črno goro, Romunijo in Srbijo je leta 1999 v Sarajevu lansiral nekdanji ameriški predsednik Bill Clinton. Svoje poslanstvo je opravil 27. februarja, ko je koordinator Erhard Busek posle predal Hidu Biščeviću, generalnemu sekretarju novega Sveta za regionalno sodelovanje (RCC). Busek je pred predajo poslov dejal, da je bil Pakt ustanovljen z namenom, da bi med narodi in državami Jugovzhodne Evrope spodbudil sodelovanje namesto tekmovanje. Kot največji uspeh je izpostavil gospodarsko rast, ki v posameznih državah dosega od 5 do 10 odstotkov na leto.

Z uveljavitvijo sporazuma CEFTA Jugovzhodna Evropa postaja območje proste trgovine, saj nadomešča 32 obstoječih sporazumov o prosti trgovini. To je po Busekovih besedah pomemben korak v okviru približevanja EU in povečanju trgovanja med državami v regiji, ki zdaj dosega le 5 odstotkov. Deluje tudi Svet za poslovno svetovanje za Jugovzhodno Evropo (BAC SEE), njegovi člani so poslovneži iz različnih evropskih držav, ki so gospodarstvu v državah Jugovzhodne Evrope pomagajo z nasveti. Vključitev energetskega trga v evropski energetski trg omogoča Sporazum o energetski skupnosti med EU in Jugovzhodno Evropo. Pakt stabilnosti za Jugovzhodno Evropo je po Busekovih besedah že oblikoval regionalni trg za električno energijo, ki uporablja sklade pri mednarodnih finančnih institucijah za financiranje investicij v infrastrukturo.

Erhard Busek ugotavlja, da največji problem držav Jugovzhodne Evrope ni pomanjkanje denarja, ampak težave pri medsebojnem sodelovanju. Bolgarska in romunska vlada sta na primer s fanfarami napovedali gradnjo mostu čez Donavo, del pa še zmeraj niso začeli, je navedel kot enega od značilnih primerov, kjer se zatika. Pobuda za sodelovanje v Jugovzhodni Evropi (SECI) v okviru katere deluje Center za čezmejno sodelovanje pri boju proti kriminalu v Bukarešti si prizadeva prek partnerstev z Evropolom, Interpolom in drugimi podobnimi organizacijami dokazati, da Jugovzhodna Evropa ni leglo kriminala in korupcije. Z delom bo nadaljevala tudi Regionalna pobuda za boj proti korupciji.

Države v regiji so podpisale tudi sporazum o okrepitvi regionalnega sodelovanja. Zaživel je lani, ko je Donava poplavljala in ko so v Grčiji pustošili požari. Zdaj je treba zanjo zagotoviti predvsem denar od Svetovne banke in od EU. Pomemben izziv je povečanje komercialne izrabe Donave v regiji, saj je zdaj izkoriščena le 10-odstotno. Predvidena je vzpostavitev informacijskega sistema, dograditev kanalov, zagotovitev ekološke zaščite in izboljšanje povezav med Črnim in Sredozemskim morjem, razlaga Erhard Busek.

Manj uspeha kot na gospodarskem področju je Pakt dosegel na področju izobraževanja. Na tem področju se je ukvarjal predvsem z uveljavitvijo sistema izobraževanja v skladu z bolonjskim procesom, ki bo omogočil predvsem študijske izmenjave in medsebojno priznavanje diplom. V prihodnje je glavni izziv regije približevanje Evropski uniji.

Koristne informacije:

Spletna stran Pakta stabilnosti za Jugovzhodno Evropo:

<http://www.stabilitypact.org/>

<http://www.birn.eu.com/en/107/10/5215/>

Svet za regionalno sodelovanje (RCC):

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/07/169&format=HTML&aged=1&language=EN&guiLanguage=en>

[http://64.233.183.104/search?q=cache:AcK6_bt3JwUJ:www.parliament.bg/seecp/files/transforming_en.doc+Regional+Cooperation+Council+\(RCC\),&hl=sl&ct=clnk&cd=8](http://64.233.183.104/search?q=cache:AcK6_bt3JwUJ:www.parliament.bg/seecp/files/transforming_en.doc+Regional+Cooperation+Council+(RCC),&hl=sl&ct=clnk&cd=8)

http://www.setimes.com/cocoon/setimes/xhtml/en_GB/features/setimes/articles/2007/06/11/reportage-01

CEFTA:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/06/1837>

http://ec.europa.eu/trade/issues/bilateral/regions/balkans/index_en.htm

<http://www.cefta.net/>

Svet za poslovno svetovanje za Jugovzhodno Evropo (BAC SEE):

<http://www.stabilitypact.org/bac/default.asp>

Energetska skupnost:

<http://www.energy-community.org/>

http://www.energy-community.org/portal/page?_pageid=34,64967&_dad=portal&_schema=PORTAL

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:198:0018:0037:EN:PDF>

Pobuda za sodelovanje v Jugovzhodni Evropi (SECI):

<http://www.secicenter.org/>

<http://www.secinet.info/?Bintro=1>

<http://www.cemt.org/online/region/Seci99.pdf>

Pobuda za boj proti korupciji:

<http://www.stabilitypact.org/anticorruption/>

Pripravila:

Darja Kocbek